

УДК 334.021:334.722:338.27(477)

Є. Матвійшин,
Ю. Фабрика

УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Розглянуто нормативну базу реалізації державно-приватного партнерства в Україні. Показано перешкоди досягнення суспільної ефективності проектів державно-приватного партнерства. Запропоновано використовувати комп’ютерне моделювання для аналізу ризиків у таких проектах.

Ключові слова: аналіз ризиків, державно-приватне партнерство, ефективність проектів, концесія.

Державно-приватне партнерство в Україні – це система відносин між державним та приватним партнерами, при реалізації яких ресурси обох партнерів об’єднуються з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагород (відшкодувань) між ними, для взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі у створенні (відновленні) нових та/або модернізації (реконструкції) діючих об’єктів, які потребують залучення інвестицій, та користуванні (експлуатації) такими об’єктами. Метою поширення практики державно-приватного партнерства є підвищення конкурентоспроможності та залучення інвестицій в економіку України й покращення надання послуг населенню. Для успішного широкого запровадження такого виду відносин необхідно з’ясувати умови його реалізації в Україні.

В останні роки питання державно-приватного партнерства (далі – ДПП) були предметом досліджень низки науковців. Зокрема, Б. Данилишин аналізував регуляторний вплив впровадження Закону України “Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні” та навів такі можливі труднощі та недоліки: нерівномірність у розподілі переваг серед різних верств населення; непрозорість та підзвітність урядових структур, корупція у відборі приватного партнера; необхідність забезпечення певного рівня компетенцій у службовців, які братимуть участь у розробці та управлінні ДПП; складність проектів ДПП у розробці, реалізації та управлінні [1]. Він вказав, що показниками результативності регуляторного акта є: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов’язаних із дією акта; кількість суб’єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів та час, що витрачаються суб’єктами господарювання на виконання умов акта; рівень поінформованості суб’єктів господарювання та/або фізичних осіб із основних положень акта. С. Грищенко розробив практичний посібник для органів місцевої влади та бізнесу, який стосується підготовки та реалізації проектів публічно-приватного партнерства [2]. Переваги і недоліки державно-приватного партнерства навела О. Канова. Зокрема названо такі переваги цих відносин для населення: підвищення якості впроваджених послуг; можливість перекладання ризиків з платників податків на приватний сектор; розвиток інфраструктури; швидше впровадження нових технологій; прискорена реалізація проекту; краще врахування попиту та швидша адаптація до нього; підвищення рівня зайнятості [3]. Роль у розвитку вітчизняної економіки та соціальної сфери, основні форми і передумови впровадження ДПП в Україні розглянули К. Павлюк та С. Павлюк. Вони зазначили, що потребують нормативного врегулювання особливості

ДПП в окремих сферах економіки, а також законодавче удосконалення механізмів ДПП (концесія, угоди про розподіл продукції, спільна діяльність тощо) [4]. Аналіз напрямів розвитку державно-приватного партнерства у реалізації потенціалу Євро-2012 провели Т. Васильців., А. Мокій, М. Флейчук, О. Дацко [5]. Різноманітні аспекти реалізації ДПП розглядали й інші науковці.

Дослідники приділяли увагу таким аспектам ДПП: необхідність оголошення на політичному рівні доцільності й готовності розвитку ДПП; різний рівень інвестиційної привабливості різних секторів економіки та окремих інвестиційних проектів; залучення до ДПП громадянських інститутів в економічній, політичній, соціальній, гуманітарній та інших сферах суспільної діяльності. Менше уваги було приділено питанням забезпечення ефективного розподілу ризиків між учасниками ДПП, прозорості та рівноправності їх відносин.

Мета статті – приділити увагу умовам реалізації ДПП в Україні, зокрема для сприяння економічному і соціальному розвитку населених пунктів. Для цього необхідно проаналізувати чинну нормативно-правову базу і методичні підходи до обґрунтування реалізації проектів ДПП, зокрема – щодо аналізу фінансових ризиків.

У сфері ДПП діє низка нормативно-правових документів, що створює законодавче підґрунтя для його розвитку, а саме: Закон України “Про державно-приватне партнерство”; Глави 36 і 40 Господарського Кодексу України; Розділ XIII Податкового Кодексу України; Закон України “Про оренду державного та комунального майна”; Закон України “Про фінансовий лізинг”; Закон України “Про оренду землі”; Закон України “Про концесії”; Закон України “Про управління об’єктами державної власності” тощо. Відповідно до Закону України “Про державно-приватне партнерство” № 2404-VI від 01.07.2010 р. [6], до основних принципів здійснення ДПП належать:

- 1) рівність перед законом державного та приватного партнера;
- 2) заборона будь-якої дискримінації прав державних чи приватних партнерів;
- 3) узгодження інтересів державних та приватних партнерів із метою отримання взаємної вигоди;
- 4) незмінність протягом усього строку дії договору, укладеного в рамках ДПП, цільового призначення та форми власності об’єктів, що перебувають у державній або комунальній власності, переданих приватному партнеру;
- 5) визнання державними та приватними партнерами прав та обов’язків, передбачених законодавством України та визначених умовами договору укладеного в рамках ДПП;
- 6) справедливий розподіл між державним та приватним партнерами ризиків, пов’язаних із виконанням договорів, укладених у рамках ДПП.

Відповідно до згаданого закону, об’єкти, збудовані за принципом ДПП, не підлягають приватизації і перебувають у державній або комунальній власності на весь термін дії договору. Розподіл ризиків, пов’язаних із реалізацією проекту в межах ДПП, виконується за домовленістю між державним та приватним партнерами на основі “Методики виявлення ризиків, пов’язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними” [7]. Згаданим вище законом передбачена можливість надання державної підтримки здійснення ДПП шляхом надання державних гарантій, фінансування (співфінансування) та в інших формах. Визначення приватного партнера для укладення договору в рамках ДПП здійснюється виключно на конкурсних засадах. За цього проекти, які реалізуються у рамках ДПП, мають стратегічне спрямування

як для розвитку економіки держави, так і для окремих регіонів. Основними умовами реалізації ДПП є:

- 1) забезпечення вищих техніко-економічних показників;
- 2) довготривалість відносин (від 5 до 50 років);
- 3) передача приватному партнеру частини ризиків у процесі здійснення ДПП;
- 4) внесення приватним партнером інвестицій в об'єкти партнерства із джерел, не заборонених законодавством.

Закон України "Про державно-приватне партнерство" передбачає реалізацію проектів лише у формі договору. Проте у деяких європейських країнах такого обмеження немає. Зазвичай там створюється спеціальна структура (юридична особа) за участю публічного і приватного партнера, а в деяких випадках залучаються й фінансові інститути. В межах такого об'єднання укладаються договори, які дають можливість досягти максимальної структурованості та прозорості дій за відносинами державно-приватного партнерства.

Узагальнення досліджень, які стосуються ДПП, дає підстави виділити його переваги і недоліки. До переваг можна зарахувати: скорочення тиску на державний/місцевий бюджет у короткостроковій перспективі за рахунок перенесення витрат бюджету на наступні роки; підвищення якості державних послуг населенню; забезпечення ефективнішої експлуатації об'єкта приватним партнером; використання досвіду приватного сектору при збереженні державного контролю над активами; розподіл ризиків між державою та приватним партнером; стимулювання конструктивного діалогу між бізнесом та владою. Недоліками і перешкодами досягнення суспільної ефективності ДПП можуть бути: створення фінансових зобов'язань держави на довгострокову перспективу; потенційно високий ризик значних витрат держави у випадку розірвання договору про ДПП; відсутність досвіду реалізації проектів ДПП, відсутність фахівців достатньо високого рівня, зокрема з боку державного партнера; значна тривалість строків реалізації проектів ДПП та неможливість урахувати при укладенні договору про ДПП всі ризики, зокрема циклічність виникнення кризових явищ; високі витрати на етапі підготовки проекту (витрати на розробку техніко-економічного обґрунтування, оплату консультантів, юристів, проведення конкурсу та укладення договору); розрив у часі між реалізацією проекту та можливістю бюджету профінансувати його реалізацію; недосконалі механізми відстеження його реалізації. Реалізація ДПП може супроводжуватися високими корупційними складовими. На них звернули увагу дослідники І. Біла та Н. Петришина [8]. Зокрема, вони наголосили на таких можливих проблемах у практиці реалізації ДПП в Україні:

- корупційність та криміналізація владних структур;
- непрозорість механізму проведення державних закупівель;
- неналагодженість системою контролю за виконанням зобов'язань;
- недовіра приватного сектора до можливостей ефективної і продуктивної співпраці держави і бізнесу тощо.

Для уникнення або скорочення названих недоліків і ризиків необхідно є прозорість відповідних процедур й аналіз ризиків як на етапі укладання договорів, так і на етапах реалізації конкретних проектів на засадах ДПП. Процедура укладення договорів ДПП включає такі головні етапи [9]:

1. Галузеве міністерство проводить аналіз ефективності здійснення ДПП та виявлення можливих ризиків, пов'язаних з його реалізацією в порядку, визначеному

постановою Кабінету Міністрів України № 384 від 11 квітня 2011 р. [10]. За його результатами міністерство готує висновок, який повинен містити: загальну характеристику здійснення ДПП; результати проведеного аналізу ринку; план здійснення ДПП (етапи та графіки робіт); фінансовий розділ (джерела і графіки фінансування); соціально-економічний розділ (вплив ДПП на суміжні галузі; можливі негативні наслідки або переваги); екологічний розділ; звіт про можливі ризики здійснення ДПП та управління ними; розділ про істотні умови договору.

2. Підготовлений висновок про результати аналізу ефективності здійснення ДПП галузеве міністерство надсилає: Міністерству економічного розвитку і торгівлі України (Мінекономрозвитку) – на погодження та Міністерству фінансів України (Мінфін) – для подання пропозицій стосовно можливих фінансових ризиків та доцільності надання державної підтримки, передбаченої пропозицією щодо здійснення ДПП.

3. Мінфін аналізує висновок галузевого міністерства на предмет можливих фінансових ризиків відповідного ДПП та доцільності надання державної підтримки із державного та місцевих бюджетів. Якщо проект передбачає надання державної підтримки, Мінфін погоджує критерії та умови надання державної підтримки, визначення її форми та обсяги. Свої висновки Мінфін подає Мінекономрозвитку.

4. Мінекономрозвитку перевіряє висновок галузевого міністерства та розглядає висновки та пропозиції Мінфін. У разі позитивного рішення Мінекономрозвитку надсилає галузевому міністерству погоджений висновок, який є підставою для підготовки рішення про проведення конкурсу з визначення приватного партнера. У разі непогодження висновку Мінекономрозвитку надсилає відповідне рішення галузевому міністерству з обґрунтуванням причин відмови.

5. Рішення про проведення конкурсу приймає Кабінет Міністрів України або уповноважений ним орган на підставі позитивного висновку Мінекономрозвитку.

6. Для проведення конкурсу утворюється комісія у складі не менше семи осіб. До складу комісії належать: представники галузевого міністерства, Мінекономрозвитку, Мінфін, Фонду державного майна України та Державного агентства земельних ресурсів.

7. Укладення договору в рамках ДПП здійснюється Кабінетом Міністрів України або галузевим міністерством.

8. Контроль за виконанням договорів ДПП здійснюють відповідні галузеві міністерства та Мінекономрозвитку.

Україна має певні здобутки у реалізації проектів на засадах ДПП. Так, у першому півріччі 2013 р. розпочато реалізацію 160 проектів у рамках державно-приватного партнерства, з яких:

- 1) 71 проект стосується водопостачання;
- 2) 32 проекти – виробництво, транспортування і постачання тепла;
- 3) 16 проектів – будівництво та експлуатація транспортної інфраструктури (зокрема морських і річкових портів);
- 4) 9 проектів реалізуються у сфері туризму, відпочинку, рекреації, культури та спорту;
- 5) 8 – у галузі геологорозвідки та видобування корисних копалин;
- 6) 7 проектів направлені на оброблення відходів;
- 7) 3 проекти реалізуються у сферах охорони здоров'я та енергетики.

На виконання Національного плану дій на 2013 р. щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна

економіка, ефективна держава” в серпні 2013 р. схвалено Концепцію розвитку ДПП в Україні на 2013 – 2018 рр. [11]. В цьому документі визначено, що основними причинами уповільнення розвитку державно-приватного партнерства є:

- недостатній рівень уваги держави до реалізації політики у сфері державно-приватного партнерства і недосконалість системи управління розвитком такого партнерства;

- відсутність у сфері державно-приватного партнерства дієвих заходів із створення умов для його розвитку, а також чіткого розмежування повноважень між органами державної влади та координації їх діяльності;

- наявність галузевих особливостей провадження господарської діяльності і складність умов довгострокового та взаємовигідного співробітництва між державою і приватними партнерами;

- низький рівень інституційної спроможності органів державної влади і приватного сектору до впровадження державно-приватного партнерства;

- низький рівень довіри громадян до органів державної влади та обізнаності з питань переваг реалізації інвестиційних проектів на засадах державно-приватного партнерства, недостатній рівень поінформованості населення про переваги і ризики застосування механізмів такого партнерства, неналежне кадрове забезпечення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування фахівцями у сфері державно-приватного партнерства, недостатній обсяг фінансування реального сектору економіки;

- несприятливий інвестиційний клімат і складність умов провадження підприємницької діяльності під час реалізації проектів державно-приватного партнерства;

- наявність проблем у відносинах між органами державної влади і приватним сектором під час проведення погоджувальних процедур, захисту прав власності інвесторів, вирішення господарських спорів;

- складність механізму надання державної підтримки для реалізації довгострокових інвестиційних проектів за участю приватних партнерів;

- відсутність ефективного механізму надання державної підтримки у сфері державно-приватного партнерства;

- неузгодженість нормативно-правової бази з питань державно-приватного партнерства;

- недосконалість механізму тарифного регулювання та економічна необґрунтованість тарифів.

Концепцією розвитку ДПП в Україні на 2013 – 2018 рр. наголошено на необхідності визначення пріоритетних сфер застосування державно-приватного партнерства з урахуванням міжнародного досвіду та наявності:

- соціально-економічного потенціалу у відповідній сфері;

- суспільної значущості проекту, пріоритетності сфери застосування державно-приватного партнерства у забезпеченні економічної, фінансової і гуманітарної безпеки держави;

- методичного та організаційного забезпечення державно-приватного партнерства;

- кваліфікованих кадрів і досвіду залучення приватного сектору до реалізації інфраструктурних інвестиційних проектів;

- прозорості та відносної простоти реалізації пілотних проектів.

Пріоритетними сферами застосування державно-приватного партнерства згаданою Концепцією визначено такі:

- виробнича інфраструктура і високотехнологічне виробництво (транспорт і зв'язок, транспортна інфраструктура, енергетичний сектор, машинобудування);
- агропромисловий комплекс (ринкова та виробнича інфраструктура);
- будівництво і житлово-комунальне господарство (реалізація соціально значущих інфраструктурних проектів, будівництво, реконструкція та технічне переоснащення у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання і водовідведення, підвищення ресурсо- та енергоефективності, поводження з побутовими відходами, упорядкування територій тощо);
- соціальний захист населення (охорона здоров'я, освіта, культура, туризм і спорт);
- наукова, науково-технічна, інноваційна та інформаційна;
- розвиток природно-заповідного фонду;
- поліпшення інвестиційного клімату і конкурентного середовища з метою розвитку державно-приватного партнерства та створення сприятливих умов для провадження підприємницької діяльності.

На сьогодні поширеною формою співробітництва між державним та приватним секторами є концесія – взаємовигідний договір, коли держава передає бізнесу права на використання якогось об'єкта або майна. Зокрема, в Україні станом на 1 жовтня 2013 р. укладено 196 договорів концесії. Згідно з даними центральних та місцевих органів виконавчої влади в Україні, станом на кінець III кварталу 2013 р. реалізуються 227 проектів на основі принципів державно-приватного партнерства. Більше половини загальної кількості проектів реалізуються у сфері переробки відходів – 117 проектів (51% від укладених договорів). Ще 56 проектів (25% від укладених договорів) здійснюються у сфері збору, очищення та розподілу води, 14 проектів – у сфері будівництва та експлуатації доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури (6% від укладених договорів). Більшість укладених договорів концесії реалізується на території Автономної Республіки Крим. Станом на 1 жовтня 2013 р. в Автономній Республіці Крим діє 60 концесійних договорів, підписаних щодо об'єктів комунальної власності. Здебільшого передані в концесію мережі водопостачання, водовідведення, очищення стічних вод і теплопостачання. Підприємницькими структурами надаються послуги з утримання житлового фонду та вивезення твердих побутових відходів [12].

За останні роки питання запровадження ДПП стало одним із головних індикаторів успішної взаємодії бізнесу та структур державної влади, альтернативним способом модернізації національної економіки. Технічно відстала та зношена інфраструктура (автомобільні та залізничні дороги, морські порти, системи централізованого тепло-, водопостачання та каналізації) потребує значних фінансових вкладень та застосування новітніх технологій, що держава самостійно не здатна забезпечити. Тому основним аргументом для держави та органів місцевого самоврядування для реалізації проектів на умовах ДПП є обмеження бюджетних ресурсів, а також відсутність достатнього досвіду держави ефективного управління об'єктами громадської інфраструктури в ринкових умовах.

Державно-приватне фінансування проектів суспільної інфраструктури не є новою економічною концепцією, вона застосовувалась ще на початку XIX ст. в Англії (фінансування залізниць, водо- та газопостачання, електрифікація, телефонний зв'язок).

Порівняльний аналіз реалізації проектів на засадах ДПП у різних країнах наводить Світовий банк [13]. Світовий досвід свідчить про те, що у проектах державно-приватного партнерства можна виділити чотири типи взаємодії:

- 1) контракти підряду: на управління об'єктом та на оренду об'єкта;
- 2) концесії;
- 3) нові проекти або проекти "з нуля";
- 4) продаж активів – повна та часткова приватизація.

Прикладами успішних проектів на основі ДПП за кордоном стали проекти: у сфері залізничного транспорту: Tunnel Rail Link (Великобританія), високошвидкісна магістраль HSL Zuid (Нідерланди), лінія Oresund (Данія – Швеція), Євротунель під протокою Ла-Манш, Сіднейський портовий тунель, міст Конфедерації (Канада), національні аеропорти в Гамбурзі та Варшаві, Центральний парк в Нью-Йорку, гілки метрополітену у Лондоні та інші [14]. Найбільш активно залучення приватного бізнесу у галузь транспорту відбувається у країнах Латинської Америки та Карибського басейну.

Запровадити позитивний зарубіжний досвід реалізації ДПП в Україні дає змогу співпраця з міжнародними партнерами. Наприклад, в Україні діє Програма розвитку державно-приватного партнерства (Public Private Partnership Development Program), яка фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) [15]. Перевагою цієї програми є те, що вона передбачає не лише навчання зацікавлених осіб, але і надання допомоги пілотним містам на всіх етапах підготовки пілотних проектів ДПП – від концепції до представлення проектів на ринку через прозорий та конкурентний конкурс. Такий практичний досвід сприятиме подальшому удосконаленню умов та процедур реалізації ДПП в Україні. Прикладами пілотних проектів є: добування звалищного біогазу (полігон твердих побутових відходів, м. Вінниця), використання альтернативних видів палива (м. Малин Житомирської області). В межах згаданої програми планується реалізувати пілотні проекти у Дніпропетровську (енергозберігаюче освітлення), Івано-Франківську (виробництво біогазу), Києві (кільцева дорога), Львові (підземний паркінг) та в інших містах України.

Для того, щоб впевнитися в ефективності проекту, приватний інвестор і державний партнер повинні проаналізувати ризики. Вони можуть бути різними: технічні, фінансові, політичні тощо. Обґрунтування доцільності реалізації проектів у державному секторі пов'язано з такими їх особливостями:

- ефект від комплексу заходів у публічному секторі може проявитися через досить значний період часу (інколи через декілька років);
- початкові дані, що беруться для розрахунків, часто є неточними; їх визначення пов'язане з додатковими дослідженнями та залученням експертів [16].

Врахування названих вище особливостей вимагає відповідних підходів до проведення аналізу вигід і витрат для проектів у межах ДПП. Зокрема, якщо проект тривалий, то доцільно їх приводити до одного виміру з використанням показника чистої теперішньої вартості (NPV – net present value). Якщо у проекті лише один змінний чинник, то можна обчислити значення NPV для усіх його можливих значень і отримати результати, яким буде притаманна така ж імовірність, як і відповідним значенням чинника. Якщо у проекті є більше двох змінних чинників, то усі відповідні результати розрахунку NPV неможливо відобразити наочно. Нами пропонується вдаватися до імітаційного моделювання, яке полягає в генерації випадкових сценаріїв, у яких кожен змінний чинник набуває певного значення відповідно до прогнозованої імовірності у межах свого діапазону.

Для кожного такого поєднання обчислюється NPV. Для обробки результатів пропонуємо використати інструменти табличного процесора MS Excel, що дозволяють згенерувати довільну послідовність значень, отриманих випадково [17]. Отримані значення заносять у масив результатів, з якого можна сформувати інтервальний ряд розподілу, який характеризує ймовірність набуття певних значень NPV проекту.

Висновки

Для успішної реалізації проектів державно-приватного партнерства необхідні відповідні умови. Вони формуються як нормативно-правовою базою, так і діяльністю органів влади і бізнес-структур. Важливе місце у створенні таких умов займає співробітництво з міжнародними організаціями, які мають досвід реалізації ДПП. Для аналізу ризиків, пов'язаних із реалізацією проектів, доцільно використовувати комп'ютерне моделювання, яке дає можливість розглянути різноманітні поєднання початкових умов здійснення проектів.

Література

1. Данилишин Б. М. Аналіз регуляторного впливу при впровадженні Закону України "Про загальні засади розвитку державно-приватного партнерства в Україні" [Електронний ресурс] / Б. М. Данилишин. — Режим доступу : <http://ua.convdocs.org/docs/index-197336.html>.
2. Грищенко С. Підготовка та реалізація проектів публічно-приватного партнерства [Текст] : практич. посібн. для органів місцевої влади та бізнесу / С. Грищенко. — К. : ФОП Москаленко О. М., 2011. — 140 с.
3. Канова О. А. Основні аспекти державно-приватного партнерства / О. А. Канова // Управління розвитком [Електронний ресурс]. — 2011. — № 21 (118). — С. 147—150. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Uproz/2011_21/u1121kan.pdf.
4. Павлюк К. В. Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави / К. В. Павлюк, С. М. Павлюк // Наукові праці КНТУ. Економічні науки [Електронний ресурс]. — 2010. — Вип. 17. — Режим доступу : http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/02.pdf.
5. Васильців Т. Г. Напрями розвитку державно-приватного партнерства у реалізації потенціалу Євро-2012 [Електронний ресурс] : аналіт. зап. / Т. Г. Васильців, А. І. Мокій, М. І. Флейчук [та ін.]. — Режим доступу : http://lv.niss.gov.ua/content/articles/files/AZ_Lviv_DPP_18_12-e4b94.pdf.
6. Про державно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон України № 2404-VI від 01.07.2010 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
7. Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними [Електронний ресурс] : Постанова Кабінету Міністрів України № 232 від 16.02.2011 р. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%D0%BF>.
8. Біла І. С. Особливості державно-приватного партнерства в сучасних умовах в Україні / І. С. Біла, Н. В. Петришина // Сталий розвиток економіки [Електронний ресурс] : Всеукраїнський науково-виробничий журнал. — 2012. — № 2 (12). — С. 36—39. — Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2012_2/36.pdf.
9. Бойко О. Державно-приватне партнерство: світовий досвід та перспективи реалізації в Україні / О. Бойко // Юридична газета [Текст]. — 2013. — № 22. — С. 42, 43.

10. Порядок проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 384 від 11.04.2011 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF>.

11. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013 – 2018 роки [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 739-р від 14.08.2013 р. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80>.

12. В Україні реалізуються понад 220 проектів на засадах державно-приватного партнерства // Вечірній Київ [Електронний ресурс]. — 2013. — 04 груд. — Режим доступу : <http://www.eveningkiev.com/ua/19078/news/1386170538.html>.

13. The Private Participation in Infrastructure (PPI) Project Database : The World Bank [Electronic resource]. — Режим доступу : <http://ppi.worldbank.org/index.aspx>.

14. Бондар Н. М. Світовий досвід державно-приватного партнерства у транспортній галузі / Н. М. Бондар // Ефективна економіка [Електронний ресурс]. — 2010. — № 6. — Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=241>.

15. Презентація Програми розвитку державно-приватного партнерства [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.auc.org.ua/sites/default/files/files/USAID_PPP_UKR_Flier_130604.pdf.

16. Економічний розвиток і державна політика [Текст] : навч. посіб. / Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенс [та ін.] ; за заг. ред. Ю. Єханурова, І. Розпутенка. — К. : УАДУ, 2001. — 480 с.

17. Матвіїшин Є. Г. Аналіз ризиків для проектів у державному секторі з використанням Microsoft Excel / Є. Г. Матвіїшин, О. С. Нема // Управління проектами та розвиток виробництва [Текст] : зб. наук. пр. — № 2 (26) / Українська асоціація управління проектами, Східноукраїнський національний університет ім. В.Даля, Університет економіки і права “Крок”. — Луганськ : [б. в.], 2008. — С. 143—147.

Ye. Matviishyn

Yu. Fabryka

CONDITIONS FOR IMPLEMENTATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE

The legal framework for implementation of public-private partnership in Ukraine is examined. The obstacles for reaching social effectiveness of projects of public-private partnership are shown. It is suggested to use computer modeling for risks analysis in such projects.

Key words: risks analysis, public-private partnership, effectiveness of projects, concession.